

Euroopa Liidu asjade komisjoni tegevuse ülevaade
Riigikogu XIV koosseisu IX istungjärgul (13.01.-24.03.2023)

Euroopa Liidu asjade komisjoni koosseis

Esimees: Raivo Tamm (Isamaa fraktsioon)

Aseesimees: Anti Poolamets (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)

Liikmed:

Enn Eesmaa (Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Kalle Grünthal (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)

Ruuben Kaalep (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)

Siret Kotka (Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Tarmo Kruusimäe (Isamaa fraktsioon)

Aivar Sõerd (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Urve Tiidus (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Helmen Kütt (Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon)

Yoko Alender (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Maris Lauri (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Raimond Kaljulaid (Fraktsioonitu)

Reili Rand (Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon)

Istungid

Ajavahemikus 13.01.-24.03.2023 toimus **13** Euroopa Liidu asjade komisjoni (edaspidi ELAK) istungit. Lisaks **13**-le ELAKi istungile toimus ka **3** ühist istungit. Elektrooniliselt viidi läbi **13** istungit ning **3** istungit toimusid füüsiliselt. Avalikke istungeid istungjärgu jooksul ei toimunud.

- 1) 06.02.2023 ühine füüsiline istung **väliskomisjoniga** seoses Eesti seisukohtadega 9.-10. veebruaril 2023 toimuval Euroopa Ülemkogu erakorralisel kohtumisel;
- 2) 06.03.2023 ühine elektrooniline istung **väliskomisjoniga** seoses Eesti seisukohtadega 7.-8. märtsil 2023 toimuval Euroopa Liidu välisasjade nõukogu kaitseministrite mitteametlikul kohtumisel, 8.-9. märtsil 2023 toimuval Euroopa Liidu välisasjade nõukogu arenguminstriite mitteametlikul kohtumisel ja 9.-10. märtsil 2023 toimuval Euroopa Liidu välisasjade nõukogu kaubandusministrite mitteametlikul kohtumisel;
- 3) 20.03.2023 ühine elektrooniline istung **väliskomisjoniga** seoses Eesti seisukohtadega 23.-24. märtsil 2023 toimuval Euroopa Ülemkogul.

Euroopa Liidu algatused

ELAK määrati Riigikogu VIII istungjärgul **12** ELi asja juhtivkomisjoniks. **11** ELi algatuste puhul toetas ELAK valitsuse poolt ettevalmistatud läbirääkimiste seisukohti konsensuslikult ning **1** algatuse puhul viidi läbi hääletamine. **2 korral** täiendas ELAK valitsuse seisukohti.¹ Kokku muutis ELAK valitsuse seisukohti **18%** korral. ELAK **ei esitanud** ühtegi põhjendatud arvamust ELi algatuste vastuolu kohta subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse nõuetega.

¹ Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek, millega kiirendatakse eurovälkmaksete kasutuselevõttu (03.02.2023); Euroopa Komisjoni ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimise suuniste teatis (10.03.2023).

VIII istungjärgul Euroopa Liidu asjade komisjonis menetletud Euroopa Liidu algatused:

- 1) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu, mis käsitleb digielemente sisaldavate toodete küberturvalisuse horisontaalseid nõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/1020, raportöör Raimond Kaljulaid (13.01.2023);
- 2) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek, millega kiirendatakse eurovälkmaksete kasutuselevõttu, raportöör Aivar Sõerd (03.02.2023);
- 3) Euroopa Liidu hädaolukorra instrumendi eelnõud, (10.02.2023);
- 4) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek, milles käsitletakse lühiajalise majutuse üüriteenustega seotud andmete kogumist ja jagamist ning millega muudetakse määrust (EL) 2018/1724, (10.02.2023);
- 5) Koostalitava Euroopa määruse eelnõu ettepanek, raportöör Raivo Tamm (17.02.2023);
- 6) Euroopa Komisjoni direktiivi eelnõu ettepaneku kohta, mis käsitleb vastutust puudusega toodete eest ja lepinguvälise tsiviilvastutuse normide tehisintellektile kohandamise osas, (17.02.2023);
- 7) Euroopa Komisjoni direktiivi eelnõu ettepaneku kohta, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja selle vastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset, raportöör Urve Tiidus (17.02.2023);
- 8) Euroopa Komisjoni direktiivi eelnõu ettepanek liidu piiravate meetmete rikkumisega seotud kuritegude ja karistuste määratlemisel, raportöör Urve Tiidus (27.02.2023);
- 9) Euroopa Liidu disainikaitse algatus, raportöör Raivo Tamm (27.02.2023);
- 10) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek, millega luuakse meediateenuste ühine raamistik, (27.02.2023);
- 11) Euroopa Komisjoni ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimise suuniste teatis, raportöör Maris Lauri (10.03.2023);
- 12) Euroopa Komisjoni esitatud Windsori raamistikuga seotud nõukogu otsuste eelnõude kohta, millega muudetakse Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumise lepingus ette nähtud nõuandetöörühma toimimise reegleid ja võimaldatakse ühiskomiteel vastu võtta deklaratsioone, otsuseid ja soovitusi, (17.03.2023).

ELAK kujundas Riigikogu seisukoha lähtudes valdkondlike komisjonide arvamustest **11** ELi algatuse puhul. **1** algatuse puhul võeti küsimuse kiireloomulisuse tõttu otsus vastu valdkondliku komisjoni arvamust küsimata.

Arvamuse andja	Arvamuste arv (nr)	Arvamuste arv (% kõigist)
Majanduskomisjon	4	36%
Rahanduskomisjon	2	18%
Õiguskomisjon	3	27%
Keskkonnakomisjon	0	0%
Põhiseaduskomisjon	0	0%
Sotsiaalkomisjon	0	0%
Kultuurikomisjon	1	9%
Riigikaitsekomisjon	1	9%
Maaelukomisjon	0	0%
Väliskomisjon	0	0%
Kokku	11	100%

Euroopa Ülemkogu ja ELi Nõukogu istungid

Ajavahemikus 13.01.-24.03.2023 töötas ELAK 25 ELi tasandi ministrite kohtumise materjaliga. Nendest kohtumistest 2 puhul oli tegemist kas Euroopa Ülemkogu või valitsus- ja riigijuhtide tippkohtumisega.

19 korral ehk 76% juhtudest toetas ELAK Vabariigi Valitsuse seisukohti konsensuslikult. 6 korral võttis ELAK valitsuse esitatud informatsiooni konsensuslikult teadmiseks.

Ministrid olid ELAKisse kutsutud seoses Eesti seisukohtade kinnitamisega Euroopa Ülemkogul ja ELi Nõukogu istungitel ja kohtumistel. Ministrite osalus oli 62%.

Ministri nimi	Kutsutud (korda)	Osalet (korda)	Osalus (%)
Peaminister Kaja Kallas	2	2	100%
Majandus- ja taristuminister Riina Sikkut	2	2	100%
Kultuuriminister Piret Hartman	0	0	-
Kaitseminister Hanno Pevkur	1	1	100%
Haridus- ja teadusminister Tõnis Lukas	2	0	0%
Tervise- ja tööminister Peep Peterson	1	1	100%
Sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo	1	0	0%
Justiitsminister Lea Danilson-Järg	2	2	100%
Siseminister Lauri Läänemets	2	0	0%
Maaeluminister Urmas Kruuse	2	2	100%
Välisminister Urmas Reinsalu	7	3	43%
Ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister Kristjan Järvan	2	2	100%
Keskkonnaminister Madis Kallas	2	1	50%
Rahandusminister Annely Akkermann	3	2	67%
Riigihalduse minister Riina Solman	0	0	-
Kokku	29	18	62%

Parlamentaarset kuulamised ja ministrite ülevaated

Antud perioodil parlamentaarseid kuulamisi ja ministrite ülevaateid ei toimunud.

ELAKi kohtumised ja välistegevus

Kokku toimus antud ajaperioodil 1 kohtumine:

- 1) 20.01.2023 kohtusid ELAKi esimees Raivo Tamm ja komisjoni liige Urve Tiidus Euroopa Komisjoni voliniku Virginijus Sinkevičiusega.

Vahemikus 13.01.2023-10.03.2023 toimus 1 välislähetus:

- 1) 29.01-30.01.2023 osales ELAKi aseesimees Anti Poolamets COSAC esimeeste kohtumisel Stockholmis.

Koostanud:

Mona Ly Eesalu, ELAKi konsultant

(24.03.2022)